

No.Φ09222/1901

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΎΘΞΕ ΚΑΤΑ ΕΛΛΑΔΑΣ

(Αριθμός προσφυγής 25221/09)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

6 Μαρτίου 2012

Η παρούσα απόφαση είναι οριστική, αλλά ενδέχεται να υποστεί τυπικές διορθώσεις.

Στην υπόθεση *ΥΪΪΈκατά Ελλάδας*,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Πρώτο Τμήμα), συνεδριάζοντας σε Επιτροπή αποτελούμενη από τους:

Anatoly Kovler, *Πρόεδρος*,

Λίνο-Αλέξανδρο Σισιλιάνο,

Erik Mose, *δικαστές*,

και τον Andre Wampach, *Αναπληρωτή Γραμματέα του Τμήματος*,

Αφού συνεδρίασε ιδιαιτέρως στις 14 Φεβρουαρίου 2012,

Εκδίδει την κατωτέρω απόφαση, η οποία ελήφθη την ημερομηνία αυτή:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση εισήχθη δυνάμει προσφυγής (υπ' αριθ. 25221/09) κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας, η οποία κατατέθηκε στο Δικαστήριο δυνάμει του άρθρου 34 της Συμβάσεως για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών ("η Σύμβαση") από Βούλγαρο υπήκοο, τον κ **ΥΪΪΈ** ("προσφεύγων") στις 4 Μαρτίου 2009.

2. Ο προσφεύγων εκπροσωπήθηκε από τον κ. Ε. Μπισταξή, δικηγόρο Αθηνών. Η Ελληνική Κυβέρνηση ("Κυβέρνηση") εκπροσωπήθηκε από τους εξουσιοδοτημένους εκπροσώπους του Πληρεξουσίου της, κα. Κ. Παρασκευοπούλου, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, και κ. Ι. Μπακόπουλο και κα Γ. Κόττα, Δικαστικοί Αντιπρόσωποι του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

3. Στις 11 Ιανουαρίου 2011 ο Πρόεδρος του Πρώτου Τμήματος αποφάσισε να κοινοποιήσει την προσφυγή στην Κυβέρνηση. Σύμφωνα με το Πρωτόκολλο Νο.14, η προσφυγή ανατέθηκε σε Επιτροπή Τριών Δικαστών.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

ΟΙ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

4. Ο προσφεύγων γεννήθηκε το 1977 και ζει στην Πάτρα.

5. Στις 20 Οκτωβρίου 2006 ο προσφεύγων συνελήφθη και του ασκήθηκε ποινική δίωξη για αδικήματα σχετικά με ναρκωτικά.

6. Μετά από τέσσερις αναβολές – τρεις με πρωτοβουλία του δικαστηρίου και μία με αίτημα του προσφεύγοντος – στις 14 Μαρτίου 2008 το Πλημμελειοδικείο Αθηνών καταδίκασε τον προσφεύγοντα σε ισόβια κάθειρξη και πρόστιμο 55.000 ευρώ (απόφαση υπ' αρ. 1579/08).

7. Την ίδια ημέρα ο προσφεύγων άσκησε έφεση ενώπιον του Εφετείου Αθηνών προσβάλλοντας τις διαπιστώσεις του δικαστηρίου και την αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων, η εκδίκαση της οποίας ορίστηκε για την 1^η Οκτωβρίου 2010.

8. Μετά από αρκετές αναβολές, η εκδίκαση της έφεσης έλαβε χώρα στις 3 Ιουνίου 2011 και η ποινή του προσφεύγοντος μειώθηκε σε δεκατέσσερα χρόνια φυλάκισης.

9. Δεν υπάρχει ένδειξη στη δικογραφία σχετικά με άσκηση έφεσης επί νομικών ζητημάτων, με την οποία προσβάλλεται η απόφαση του εφετείου.

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

I. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6§1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

10. Ο προσφεύγων παραπονείται ότι η διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου και του εφετείου ήταν ασυμβίβαστη προς την απαίτηση της "λογικής διάρκειας" που ορίζει το Άρθρο 6§1 της Σύμβασης, το οποίο έχει ως εξής:

"Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσή του δικαστεί (...) εντός λογικής προθεσμίας, από δικαστήριο (...), το οποίο θα αποφασίσει (...) επί του βασίμου πάσης εναντίον του κατηγορίας ποινικής φύσεως (...)".

11. Η Κυβέρνηση αμφισβήτησε αυτόν τον ισχυρισμό.

12. Η περίοδος που θα ληφθεί υπ' όψιν άρχισε στις 20 Οκτωβρίου 2006, όταν συνελήφθη ο προσφεύγων και του ασκήθηκε ποινική δίωξη, και τελείωσε στις 3 Ιουνίου 2011, όταν εκδόθηκε η απόφαση του εφετείου.

Κατά συνέπεια, διήρκεσε για περισσότερα από τέσσερα έτη και επτά μήνες για δύο επίπεδα δικαιοδοσίας.

A. Επί του παραδεκτού

13. Το Δικαστήριο παρατηρεί ότι η προσφυγή δεν είναι έκδηλα αβάσιμη, υπό την έννοια του Άρθρου 35§3(α) της Σύμβασης. Σημειώνει επίσης ότι δεν προσκρούει σε άλλο λόγο απαραδέκτου. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να κηρυχθεί παραδεκτή.

B. Επί της ουσίας

14. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας μιας διαδικασίας πρέπει να αξιολογείται υπό το φως των περιστάσεων της υπόθεσης και αναφορικά με τα εξής κριτήρια: πολυπλοκότητα της υπόθεσης, συμπεριφορά του προσφεύγοντος και των αρμόδιων αρχών (βλ. μεταξύ πολλών άλλων αρχών, *Pelissier and Sassi κατά Γαλλίας* [GC], No.25444/94, §67, ΕΔΔΑ 1999-II).

15. Το Δικαστήριο παρατηρεί ότι η συνολική διάρκεια της διαδικασίας στην παρούσα υπόθεση ήταν περίπου τέσσερα έτη και επτά μήνες για δύο επίπεδα δικαιοδοσίας και ότι, ειδικότερα, η διαδικασία ενώπιον του εφετείου διήρκεσε περισσότερο από τρία έτη και δύο μήνες. Το Δικαστήριο κρίνει ότι κυρίως η περίοδος των δύο ετών και έξι μηνών που παρήλθε από την ημερομηνία που ο προσφεύγων άσκησε την έφεσή του έως την ημερομηνία όπου η υπόθεση ορίστηκε αρχικά προς εκδίκαση ήταν υπερβολική και αποδίδεται εξ ολοκλήρου στις εθνικές αρχές. Έτσι, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι ο χειρισμός της υπόθεσης από τα εθνικά δικαστήρια δεν διευκόλυνε και παρέτεινε αδικαιολόγητα την έγκαιρη ολοκλήρωσή της. Κατά τη γνώμη του Δικαστηρίου, η διάρκεια της διαδικασίας δικαιολογείται από την παράλειψη των εγχώριων δικαστηρίων να ασχοληθούν επιμελώς με την υπόθεση (βλ. *Gumuyten κατά Τουρκίας*, No.47116/99, §§24-26, 30 Νοεμβρίου 2004).

16. Εν όψει των ανωτέρω, λαμβάνοντας υπ' όψιν τη σχετική νομολογία του, τη συνολική διάρκεια της διαδικασίας και τις καθυστερήσεις που αποδίδονται στις αρχές, ιδίως όσον αφορά το εφετείο,

το Δικαστήριο κρίνει ότι, στην παρούσα υπόθεση, η διάρκεια της διαδικασίας δεν πληρούσε την απαίτηση περί "εύλογης διάρκειας".

Ως εκ τούτου, διαπιστώθηκε παραβίαση του Άρθρου 6§1.

II. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 13 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

17. Ο προσφεύγων παραπονείται επίσης για το γεγονός ότι στην Ελλάδα δεν υπάρχει δικαστήριο στο οποίο μπορεί κανείς να απευθυνθεί για να παραπονεθεί για την υπερβολική διάρκεια της διαδικασίας. Βασίστηκε στο άρθρο 13 της Σύμβασης, το οποίο προβλέπει τα εξής:

“Κάθε πρόσωπο του οποίου τα αναγνωριζόμενα εν στην παρούσα Σύμβαση δικαιώματα και ελευθερίες παραβιάστηκαν, έχει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον εθνικής αρχής, έστω και αν η παραβίαση διεπράχθη υπό προσώπων ενεργούντων εν τη εκτέλεσει των δημοσίων καθηκόντων του”.

18. Η Κυβέρνηση αμφισβήτησε αυτό τον ισχυρισμό.

19. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι η αιτίαση αυτή συνδέεται με αυτή που εξετάστηκε ανωτέρω και πρέπει, ως εκ τούτου, να κηρυχθεί παραδεκτή.

20. Το Δικαστήριο επαναλαμβάνει ότι το Άρθρο 13 εγγυάται πραγματική προσφυγή για διατεινόμενη παραβίαση της απαίτησης του άρθρου 6§1 για εκδίκαση της υπόθεσης εντός εύλογου χρόνου (βλ. *Kudla κατά Πολωνίας* [GC], No.30210/96, §156, ΕΔΔΑ 2000-XI). Σημειώνει ότι οι ενστάσεις και οι ισχυρισμοί της Κυβέρνησης απορρίφθηκαν σε προηγούμενες υποθέσεις (βλ. *Κόντη-Αρβανίτη κατά Ελλάδας*, No.53401/99, §§29-30, 10 Απριλίου 2003, και *Τσουκαλάς κατά Ελλάδας*, No.12286/08, §§37-43, 22 Ιουλίου 2010) και δεν βρίσκει το λόγο να καταλήξει σε διαφορετικό συμπέρασμα στην παρούσα υπόθεση.

21. Συνεπώς, το Δικαστήριο κρίνει ότι, στην παρούσα υπόθεση, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 13 της Σύμβασης λόγω της έλλειψης ένδικου μέσου σύμφωνα με το εγχώριο δίκαιο, με το οποίο ο προσφεύγων θα μπορούσε να εξασφαλίσει απόφαση η οποία θα επικύρωνε το δικαίωμά

του να εκδικαστεί η υπόθεσή του εντός εύλογου χρόνου, όπως ορίζει το Άρθρο 6§1 της Σύμβασης.

III. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

22. Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης,

"Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της και εάν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλομένου Μέρους επιτρέπει την ατελή μόνον επανόρθωση των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο επιδικάζει στον ζημιωθέντα διάδικο, εφόσον συντρέχει λόγος, μία δίκαιη ικανοποίηση".

A. Αποζημίωση

23. Ο προσφεύγων αξιώνει 30.000 ευρώ για ηθική βλάβη.

24. Η Κυβέρνηση κρίνει ότι το ποσό αυτό είναι υπερβολικό και ισχυρίζεται ότι η διαπίστωση της παραβίασης θα συνιστούσε αφ' εαυτής μία επαρκή δίκαιη ικανοποίηση για την ηθική βλάβη. Ισχυρίστηκε, ωστόσο, ότι, εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι πρέπει να επιδικαστεί κάποιο ποσό, το ποσό των 1.000 ευρώ είναι επαρκές και εύλογο.

25. Το Δικαστήριο κρίνει ότι ο προσφεύγων θα πρέπει να υπέστη ηθική βλάβη. Αποφαινόμενο κατά δίκαιη κρίση, επιδικάζει στον προσφεύγοντα 2.500 ευρώ για ηθική βλάβη, πλέον οποιουδήποτε ποσού που μπορεί να οφείλεται ως φόρος.

B. Έξοδα και δικαστική δαπάνη

26. Ο προσφεύγων δεν υπέβαλε αξίωση για τα έξοδα και τη δικαστική δαπάνη ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων ή ενώπιον του Δικαστηρίου. Συνεπώς, το Δικαστήριο κρίνει ότι δεν υπάρχει λόγος να του επιδικαστεί κανένα ποσό για το λόγο αυτό.

Γ. Τόκοι υπερημερίας

27. Το Δικαστήριο κρίνει προσηκόν να βασίσει το επιτόκιο των τόκων υπερημερίας στο επιτόκιο οριακής χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας προσαυξημένο κατά τρεις εκατοστιαίες μονάδες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΟΜΟΦΩΝΑ

1. *Κηρύσσει* την προσφυγή παραδεκτή.
2. *Αποφαίνεται* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6§1 της Σύμβασης,
3. *Αποφαίνεται* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 13 της Σύμβασης,
4. *Κρίνει*
 - (α) ότι το εναγόμενο Κράτος οφείλει να καταβάλει στον προσφεύγοντα, μέσα σε τρεις μήνες, 2.500 (δύο χιλιάδες πεντακόσια) ευρώ για ηθική βλάβη, πλέον οποιουδήποτε ποσού που μπορεί να οφείλεται ως φόρος,
 - β) ότι, από τη λήξη της τρίμηνης αυτής προθεσμίας και μέχρι την εξόφληση, το ποσό αυτό θα προσαυξηθεί με τόκους υπολογιζόμενους με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο οριακής χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, το οποίο θα ισχύει κατά την εν λόγω περίοδο, προσαυξημένο κατά τρεις εκατοστιαίες μονάδες.
5. *Απορρίπτει* το αίτημα δίκαιης ικανοποίησης του προσφεύγοντος κατά τα λοιπά.

Συντάχθηκε στην αγγλική γλώσσα και κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 6 Μαρτίου 2012 κατ' εφαρμογή του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του κανονισμού του Δικαστηρίου.

Andre Wampach

Αναπληρωτής Γραμματέας

Anatoly Kovler

Πρόεδρος

Αθήνα, 19.03.2012

Ακριβής μετάφραση από τα αγγλικά

Η μεταφράστρια Ελένη Δημητρίου